

پاسخنامه درس سوم: راز نشانه ها

ساده

۱- شعر روباه و زاغ را چه کسی بازآفرینی کرده است؟

پاسخ: شعر روباه و زاغ را حبیب یغمایی بازآفرینی کرده است.

۲- شعر زیر را کامل کنید.

رو به پر فریب و / رفت و کر آواز

آهو از گریخت / برگشت به

عاقبت باز رسید / از دشت به ده

پاسخ: رو به پر فریب و حیل ساز / رفت پای درخت و کر آواز آهو از دشت گریخت / رمه برگشت به ده عاقبت باز

رسید / خبر از دشت به ده

۳- با توجه به داستان راز نشانه ها، پسر چگونه بدون دیدن الاغ نشانه های آن را می دانست؟

پاسخ: پسر گفت: «من فقط خوب نگاه کردم و به آن چه دیدم، اندیشیدم.»

۴- شعر روباه و زاغ را چه کسی بازآفرینی کرده است؟

پاسخ: شعر روباه و زاغ، بازآفرینی حبیب یغمایی است.

۵- به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

(۱) پرستوهای جوان ساختن لانه را چگونه می آموزند؟

(۲) مفهوم ضرب المثل دست بالای دست بسیار است چیست؟

(۳) شاعر شعر روباه و زاغ چه کسی است؟

(۴) بیت زیر را کامل کنید.

رو به پر فریب و حیل ساز

پاسخ:

(۱) پرستوهای جوان ساختن لانه ها را خودشان به عهده می گیرند بی آن که از پدر و مادرشان بیاموزند.

(۲) همیشه کسی یا چیزی هست که بالاتر از آدم و داشته هایش باشد.

(۳) حبیب یغمایی

(۴) روبه پر فریب و حیل ساز رفت پای درخت و کرد آواز

"در قسمت ۱ و ۲ هر جمله ای که مفهوم صحیح را برساند قابل قبول است"

۶- با توجه به معنای جملات کلمه ی مناسب را انتخاب کنید و دور آن خط بکشید.

(۱) لریان بر روی رود جاجرود بسته شده است. (صد _ سد)

(۲) باغبان مشغول چیدن گل ها بود که در دستش فرو رفت. (خوار _ خار)

(۳) مادرم گفت اگر برای نماز صبح بیدار نشدی حتما ی نمازت را بخوان. (غذا _ قضا)

(۴) مریم از دوستش کتاب علومش را به او بدهد. (خاست _ خواست)

پاسخ:

۱ ← سد

۲ ← خار

۳ ← قضا

۴ ← خواست

۷- با کلمات زیر جمله بسازید.

(۱) خار:

(۲) خوار:

پاسخ:

(۱) خار: هنگام چیدن گل، خار به دستم فرو رفت.

(۲) خوار: نباید دوستان را خوار کنیم.

متوسط

۸- با توجه به معنای هر جمله جای خالی را با کلمات مناسب داخل کمانک پر کنید.

الف) نباید دیگران را بشماریم. (خار _ خوار)

ب) پس از بارندگی مقدار زیادی آب، در جمع شد. (حیات _ حیات)

ج) در هر مستطیل، اندازه ی طول از آن بیشتر است. (عرض _ ارض)

پاسخ:

الف) نباید دیگران را خوار بشماریم. (خار _ خوار)

ب) پس از بارندگی مقدار زیادی آب، در حیات جمع شد. (حیات _ حیات) در هر مستطیل، اندازه ی طول از عرض آن بیشتر است. (عرض _ ارض)

۹- در جمله های زیر روی کلمه های نادرست خط بکشید.

_ در زمان های قدیم (خوان، خان) ظالمی حکومت می کرد.

_ گل بی (خوار، خار) خداست.

_ او از ثروت (خویش، خیش) به نیازمندان می بخشد.

پاسخ:

_ در زمان های قدیم (خان) ظالمی حکومت می کرد.

_ گل بی (خار) خداست.

_ او از ثروت (خویش) به نیازمندان می بخشد.

۱۰- به موارد خواسته شده پاسخ دهید.

مرغان ← (مفرد) : بگشود ← (معنی) :

فهم ← (هم خانواده) : خبر ← (جمع) :

پاسخ:

مرغان ← (مفرد) : مرغ بگشود ← (معنی): باز کرد _ گشود

فهم ← (هم خانواده) : مفهوم خبر ← (جمع) : خبرها _ اخبار

۱۱- اگر از کلمات زیر برای پر کردن جاهای خالی جملات استفاده کنیم، کدام کلمه اضافی است و مورد استفاده قرار نمی گیرد؟

خاست-خواست خورد -خرد

الف، صدای ترسناکی از آن سوی کوه ها بر

ب، گلدان به زمین افتاد و شد.

پ، علی بعد از غذا از مادرش برایش سالاد بیاورد.

پاسخ:

صورت کامل شده ی عبارات صورت سؤال:

الف، صدای ترسناکی از آن سوی کوه ها برخاست.

ب، گلدان به زمین افتاد و خرد شد.

پ، علی بعد از غذا از مادرش خواست برایش سالاد بیاورد.

دشوار

۱۲- با حروف به هم ریخته ی زیر کلمه بسازید. (به معنی واژه ها دقت کنید).

(۱) (ا م ه ج) (لباس) (۲) (ع ت د م ل) (آب و هوای نه سرد نه گرم)

(۳) (ذ م ر ت ع) (عذرخواهی) (۴) (ق ق ر ی) (نوعی پرنده ی شکاری)

پاسخ:

(۱) جامه (۲) معتدل

(۳) معذرت (۴) قرقی

۱۳- در جاهای خالی متن علامت نگارشی مناسب بگذارید.

یک روز باد و خورشید سر این که کدامشان قوی تر هستند با هم بحث می کردند. آخر سر تصمیم گرفتند با هم مسابقه بدهند تا ببینند کدام قوی تر هستند.

مردی داشت از آن حوالی رد می شد خورشید گفت: « به نظر تو کدام یک از ما می تواند کت این مرد را از تنش در بیاورد؟ »

باد قبول کرد. اول قرار شد باد امتحان کند

باد همه ی قدرتتش را جمع کرد و وزید اما مرد نه تنها کتش را در نیاورد بلکه کتش را بیشتر به خودش پیچید

نوبت خورشید شد، آنقدر تابید تا مرد کتش را در آورد

پاسخ:

یک روز باد و خورشید سر این که کدامشان قوی تر هستند با هم بحث می کردند. آخر سر تصمیم گرفتند با هم مسابقه بدهند تا ببینند کدام قوی تر هستند.

مردی داشت از آن حوالی رد می شد خورشید گفت: « به نظر تو کدام یک از ما می تواند کت این مرد را از تنش در بیاورد؟ » باد قبول کرد. اول قرار شد باد امتحان کند.

باد همه ی قدرتتش را جمع کرد و وزید اما مرد نه تنها کتش را در نیاورد، بلکه کتش را بیشتر به خودش پیچید.

نوبت خورشید شد، خورشید آنقدر تابید تا مرد کتش را در آورد.

۱۴-هریک از اشعار خدا و روباه و زاغ به ترتیب سروده ی کدام شاعران هستند؟

پاسخ:

شعر خدا سروده ی پروین دولت آبادی و شعر روباه و زاغ سروده ی حبیب یغمایی است.

۱۵-نوع هر یک از عبارت های زیر به ترتیب کدام است؟

الف، پرستوها بهار و تابستان را با آرامش به سر می برند، اما در آغاز پاییز دشواری هایی برای آن ها به وجود می آید.

ب، خورشید به تصویرهای نقاشی پاییز نگاه کرد، اما هر چه کرد، نتوانست چشم از آن ها بردارد.

پاسخ:

عبارت الف علمی است، چون در مورد موضوعی به خواننده اطلاعات می دهد؛ اما در عبارت ب، نویسنده ماجرای را روایتی کند و با استفاده از آرایه های ادبی، رنگ تازه ای به مطلب می دهد و جمله را ادبی می کند.

۱۶- معنی کلمه های زیر را بنویسید.

(۱) حیات: (۲) گذاشتن: (۳) ربیع: (۴) برخاست:

پاسخ:

حیات: زندگی گذاشتن: قراردادن ربیع: بهار برخاست: بلند شد

۱۷- شکل کامل کلمه های زیر را بنویسید:

کنون: روبه: برون:

گر: ره: کوتاه:

پاسخ:

کنون: اکنون روبه: روباه برون: بیرونگر: اگر

ره: راه کوتاه: کوتاه

۱۸- املای چند واژه از واژگان زیر، نادرست است؟

ارقوانی و طلایی - معرفت کردگار - غوک - سطه زمین - زینت - بوته های انبوح - سراغ - تصمیم - معزرت خواست - غشر نازک

پاسخ:

املای صحیح واژگان: ارغوانی و طلایی - سطح زمین - بوته های انبوه - معذرت خواست - قشر نازک

۱۹- شعر روباه و زاغ را چه کسی بازآفرینی کرده است؟

پاسخ:

شعر روباه و زاغ را حبیب یغمایی بازآفرینی کرده است.

۲۰- کاربرد واژه ی حیات در چند تا از ابیات زیر درست است؟

الف، تا که بود حیات من عشق بود نبات من/ چونک بر آن جهان روم عشق بود مرا کفنب، بیا که جان مرا بی تو نیست
برگ حیات/ بیا که چشم مرا بی تو نیست بیناییج، در دیده ی عشاق نه کم ز آب حیات است/ خاکی که بر آن سایه ی
بالای تو افتادد، از ما میپرس حاصل مرگ و حیات را/ در زندگی به خواب و به مردن، فسانه ایم

پاسخ:

حیات: زندگی/ حیاط: محوطه، صحن خانه

در هر چهار بیت صورت سؤال، کاربرد واژه ی حیات به معنای زندگی صحیح است.

۲۱-الاغ داستان راز نشانه هاچشم ... کور بود، پای ... می لنگید و بار ... می برد.

پاسخ:

الاغ داستان راز نشانه ها، چشم چپش کور بود، پای راستش می لنگید و بار گندم می برد.

۲۲-در عبارت زیر، کلمه ی کشید با چند معنی مختلف به کار رفته است؟

هوشنگ خود را با ترازو کشید و سپس فریاد بلندی کشید. مادرش آمد و دست نوازش بر سر او کشید و گفت: برای
موفقیت نباید فریاد کشید، باید رنج کشید. سپس دست او را کشید و سر سفره برد!

پاسخ:

در متن سؤال، شش بار کلمه ی کشید به کار رفته که معنای دو تای آن ها یک سان است و جمعاً در ۵ معنی مختلف از
اینکلمه استفاده شده است:

خود را روی ترازو کشیدن / فریاد کشیدن / دست نوازش کشیدن / رنج کشیدن / دست او را کشیدن

ساده

۲۳-کلمه ی خوار در کدام گزینه اشتباه به کار رفته است؟

۱) نباید دیگران را خوار بشماریم. ۲) تو در میان گ لها، چون گل میان خواری.

۳) گناه، انسان را خوار می کند. ۴) افراد خوار هیچ وقت پیشرفت نمی کنند.

گزینه درست: ۲

در گزینه ی ۲ کلمه ی خار باید به جای خوار به کار رود: تو در میان گل‌ها، چون گل میان خاری. (خار: تیغ گل / خوار: ذلیل، پست)

۲۴- با حروف زیر، کدام کلمه را نمی توان ساخت؟

غ - ا - ص - م - و - ی - ب - ع

(۱) معیوب (۲) غواص (۳) عبور (۴) بوم

گزینه درست: ۳

در میان حروف داده شده، حرف «ر» وجود ندارد، پس نمی توانیم واژه ی عبور را بسازیم.

کلماتی که می توانیم با حروف صورت سؤال بسازیم، عبارت اند از:

غم - معیوب - غواص - عیب - بوم و ...

۲۵- متن کدام گزینه علمی است؟

(۱) خرگوش همیشه با دوستش، موش موشک، صحبت می کرد.

(۲) در دوران عصر یخبندان، نسل بسیاری از حیوانات منقرض شد.

(۳) آن روز گل سرخ حس کرد در دلش غمی بزرگ نشسته است.

(۴) تابستان دیگر دلش نمی خواست نقاشی اش را به کسی نشان دهد.

گزینه درست: ۲

در گزینه ی ۱، ویژگی انسانی صحبت کردن به خرگوش نسبت داده شده است. در گزینه ی ۳ ویژگی های انسانی

دلداشتن و غمگین بودن به گل نسبت داده شده است و در گزینه ی ۴ ویژگی انسانی دلش نمی خواست (علاقه

نداشت) به تابستان نسبت داده شده است. بنابراین، این گزینه ها جزء متن های ادبی هستند. اما عبارت گزینه ی ۲

یک بحث علمیرا مطرح کرده و یک متن علمی است. متن های ادبی، نوشته های خیال انگیز و داستانی متن ادبی

محسوب می شوند؛ اما متن های علمی براساس آزمایش، تحقیق و تجربه تهیه می شوند

۲۶- واژه ی مشخص شده در کدام گزینه، نادرست نوشته شده است؟

(۱) آب مایه ی حیات است.

۲) پایه و اثاث همه ی گفت و گوها، توانایی های علمی دانش آموزان است.

۳) در روستا به گشت و گذار مشغول بودم که ناگهان خار در پایم فرو رفت.

۴) پدرم هر روز برای نماز صبح از خواب برمی خاست.

گزینه درست: ۲

بررسی گزینه ها:

گزینه ی ۱ واژه ی حیاتبه معنی زندگی است و به درستی به کار رفته است.

گزینه ی ۲ اثاث به معنی اسباب و وسایل است، ولی کلمه ی مناسب برای این گزینه، اساس به معنی بنیاد و اصل است.

گزینه ی ۳ واژه ی خاربه معنی یغ گل است و به درستی به کار رفته است.

گزینه ی ۴ واژه ی برمی خاست به معنی بلند شد است و به درستی به کار رفته است.

۲۷- در کدام گزینه، املای کلمه ی مشخص شده صحیح است؟

۱) ایرانیان در ایام نوروز، به خانه ی قوم و خیش هایشان می روند.

۲) پدرم از رفتار من بسیار رازی است.

۳) سارا از آن جایی که مردم آن شهر را نمی شناخت، احساس قریبی می کرد.

۴) عرض آن زمین بسیار زیاد بود.

گزینه درست: ۴

صورت صحیح کلمات سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱ خویش / گزینه ی ۲: راضی / گزینه ی ۳ غریبی

۲۸- با توجه به مفهوم جملات، املای کدام کلمه ی مشخص شده درست است؟

۱) پدرم از جای برخاست.

۲) التماس کردن به دیگران، انسان را خار می کند.

۳) در ماه رمضان، خواندن قرآن صواب دارد.

۴) شادی دیروز ناهارش را دیر خُرد.

گزینه درست: ۱

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی ۲: التماس کردن به دیگران، انسان را خوار می کند. (خار: بوته ی خار/ خوار: حقیر، پست)

گزینه ی ۳ در ماه رمضان، خواندن قرآن ثواب دارد. (صواب: کار شایسته و درست/ ثواب: پاداش کار خوب)

گزینه ی ۴ شادی دیروز ناهارش را دیر خورد. (خورد: خوردن / خُرد: کوچک، ریز)

۲۹- معنی کدام واژه نادرست بیان شده است؟

۱) قالب: تکه ۲) پیشین: زشت

۳) عاقبت: سرانجام ۴) قشر: لایه

گزینه درست: ۲

معنای صحیح واژه ای که نادرست معنا شده است:

پیشین: گذشته، قبلی، مربوط به گذشته

۳۰- در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟

۱) ارقوانی - ضعیف - خرطوم ۲) تصمیم - اعتراض - منظره

۳) حدس زدن - قرغی - غرور ۴) لطیف - طولانی - انبوح

گزینه درست: ۲

صورت صحیح کلماتی که نادرست نوشته شده اند:

گزینه ی ۱ ارغوانی / گزینه ی ۳ قرقی / گزینه ی ۴: انبوه

۳۱- با توجه به داستان راز نشانه ها، پسر چگونه بدون دیدن الاغ، نشانه های آن را می دانست؟

۱) از دیگران شنیده بود.

۲) آن الاغ قبلاً برای او بود.

۳) خوب نگاه کرد و به آنچه که دیده بود، اندیشید.

۴) از صحبت های مرد متوجه شده بود.

گزینه درست: ۳

پسر گفت: «من فقط خوب نگاه کردم و به آن چه دیدم، کمی اندیشیدم.»

۳۲- در کدام گزینه هر دو کلمه از نظر املایی نادرست هستند؟

۱) منظره - مهاجر ۲) صنوبر - آفت ۳) غالب پنیر - آسوده گی ۴) اعتراض - محکم

گزینه درست: ۳

صورت صحیح کلمات نادرست:

گزینه ی ۱: بدون غلط املایی

گزینه ی ۲ عاقبت

گزینه ی ۳: قالب پنیر - آسودگی

گزینه ی ۴: بدون غلط املایی

۳۳- جای خالی داستان زیر با کدام ضرب المثل کامل می شود؟

چند وقتی بود که شب ها دیر می خوابیدم و روزها تا ظهر خواب بودم. مادرم از این بابت بسیار ناراحت بود. یک روز مادر برای صبحانه کیک خامه ای خوش مزه پخته بود، ولی من آن قدر دیر بیدار شدم که همه ی کیک ها تمام شده بود. مادر گفت: چند بار تکرار کنم که؟

۱) ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است ۲) دست بالای دست بسیار است

۳) سحر خیز باش تا کامروا باشی ۴) مرغ همسایه غاز است

گزینه درست: ۳

متن صورت سؤال در نکوهش دیر از خواب بیدار شدن است که با مفهوم ضرب المثل سحر خیز باش تا کامروا باشی ارتباط دارد.

۳۴- معنای کدام کلمه درست بیان شده است؟

۱) داوری: مسابقه ۲) سار: کلاغ ۳) پیشین: همیشگی ۴) بُرُبود: دزدید

گزینه درست: ۴

معنای صحیح کلماتی که نادرست معنا شده اند:

گزینه ی ۱ داوری: قضاوت کردن

گزینه ی ۲ سار: نوعی پرنده ی کوچک

گزینه ی ۳: پیشین: گذشته، قبلی، مربوط به گذشته

۳۵- در کدام گزینه، تعداد کلمه های نادرست املايي بیشتر است؟

۱) مهکم _ معزرت خواستن _ طفلکی ۲) قشر نازک _ خرطوم _ هیوان

۳) لثیف _ بی هوصله _ آقبت ۴) بوته ی انبوح _ مزارع _ حدس زدن

گزینه درست: ۳

صورت صحیح کلمات نادرست:

گزینه ی ۱ محکم _ معذرت خواستن

گزینه ی ۲ حیوان

گزینه ی ۳ لطیف _ بی حوصله _ عاقبت

گزینه ی ۴ بوته ی انبوه

۳۶- با توجه به داستان راز نشانه ها، پسر چگونه بدون دیدن الاغ نشانه های آن را می دانست؟ (کامل ترین گزینه را انتخاب کنید)

۱) از دیگران شنیده بود.

۲) خوب نگاه کرده بود و خوب گوش کرده بود.

۳) خوب نگاه کرد و به آن چه که دیده بود، خوب اندیشید.

۴) از صحبت های مرد متوجه شده بود.

گزینه درست: ۳

پسر گفت: «من فقط خوب نگاه کردم و به آن چه دیدم، کمی اندیشیدم.»

۳۷- واژه ی خار در کدام گزینه نادرست نوشته شده است؟

(۱) خارهای بیابان آتش گرفته بود. (۲) خارهای گل بسیار تیز هستند.

(۳) خار در دستش فرو رفت و دستش خون افتاد. (۴) دروغ، انسان را خار م یکنند.

گزینه درست: ۴

صورت صحیح عبارت گزینه ی ۴ دروغ، انسان را خوار می کند.

توجه: واژه ی خار به معنی تیغ گل و واژه ی خوار به معنی حقیر و بی ارزش است.

۳۸- در کدام گزینه، تمامی کلمات هم خانواده هستند؟

(۱) محبت- حبیب- حبوبات

(۲) مظلوم- ظلم- نظم

(۳) حکیم- حکمت- محک

(۴) عالم- علم- معلوم

گزینه درست: ۴

تنها کلمات گزینه ی ۴ با یکدیگر هم خانواده هستند. در گزینه ی ۱ واژه ی حبوبات، در گزینه ی ۲ واژه ی نظم و

در گزینه ی ۳ واژه ی محک با سایر کلمات هم خانواده نیستند.

۳۹- معنی بیت کدام گزینه نادرست است؟

(۱) زاغ می خواست قارقار کند / تا که آوازش آشکار کند: کلاغ می خواست قارقار کند تا صدای آواز خواندن خود را نشان دهد.

(۲) پر و بال سیاه رنگ و قشنگ / نیست بالاتر از سیاهی رنگ: پر و بال تو، سیاه رنگ و زشت است و هیچ رنگی از سیاهی بدتر نیست.

۳) تو گفتی مهربان تر از خدا نیست / دمی از بندگان خود جدا نیست: تو گفتی خدا از همه مهربان تر است و او حتی یک لحظه بندگان خود را تنها رها نمی کند.

۴) به من آهسته مادر گفت: فرزندا! / خدا را در دل خود جوی، یک چند: مادر آهسته به من گفت: فرزندم باید در دل خود، به دنبال خدا بگردد.

گزینه درست: ۲

معنی صحیح بیت گزینه ی ۲

پر و بال تو، سیاه رنگ و زیبا است و هیچ رنگی از سیاهی بهتر و خوش رنگ تر نیست.

۴۰- با توجه به داستان راز نشانه ها، کدام گزینه جزء نشانه هایی که پسر به وسیله ی آن ها به ویژگی های الاغ پی برده بود، نیست؟

۱) گودی بیش تر رد پای چپ ۲) دست نخورده ماندن علف های سمت چپ

۳) دانه های گندم روی زمین ۴) دانه های برنج روی زمین

گزینه درست: ۴

گزینه های ۱ و ۲ و ۳ نشانه هایی هستند که پسر به وسیله ی آن ها به ویژگی های الاغ پی برد، اما گزینه ی ۴ خیر.

۴۱- با توجه به داستان راز نشانه ها، پسر چگونه بدون دیدن الاغ نشانه های آن را می دانست؟

۱) از دیگران شنیده بود.

۲) خوب نگاه کرده بود و خوب گوش کرده بود.

۳) خوب نگاه کرد و به آنچه که دیده بود، خوب اندیشید.

۴) از صاحب تهای مرد متوجه شده بود.

گزینه درست: ۳

پسر گفت: «من فقط خوب نگاه کردم و به آن چه دیدم، اندیشیدم.»

متوسط

۴۲- در کدام گزینه، معنی و مفهوم عبارت صحیح نیامده است؟

(۱) به آسودگی به سر می برند. ← به راحتی سپری می کنند.

(۲) کوچ کرده اند. ← مهاجرت کرده اند.

(۳) اوقات تلخی کردن ← بداخلاقی کردن.

(۴) پایش می لنگید. ← پایش شکسته بود.

گزینه درست: ۴

پایش می لنگید، یعنی پایش ناتوان بود و لنگان لنگان راه می رفت.

۴۳- با توجه به مفهوم جملات زیر، کدام کلمات به ترتیب در جاهای خالی قرار می گیرند؟

غریب _ قریب / عرض _ ارض / غازی _ قاضی

الف) با تعجب به او نگاه کرد و گفت: «این مرد در این شهر است او را نمی شناسم!»

ب) بازیکن زمین را با سرعت زیاد دوید.

ج) در دادگاه حاضر شد و همه به احترام او ایستادند.

(۱) قریب _ ارض _ غازی (۲) غریب _ عرض _ قاضی

(۳) قریب _ ارض _ قاضی (۴) غریب _ ارض _ غازی

گزینه درست: ۲

عبارت الف با کلمه ی غریب، عبارت دوم با کلمه ی عرض و عبارت سوم با کلمه ی قاضی کامل می شود.

۴۴- در کدام گزینه، کلمه ی مشخص شده از نظر املائی نادرست است؟

(۱) سدّ کرج یکی از بزرگ ترین سدهای ایران است.

(۲) عید قدیر یکی از مهم ترین عیدهای مسلمانان است.

(۳) مرد وقتی وارد شهر شد، خود را غریب و تنها احساس کرد.

(۴) اساس مذاکرات آن ها منافع ایران بود.

گزینه درست: ۲

قدیر به معنی قدرتمند و غدیر به معنی آبگیر و نام یکی از اعیاد مسلمانان است.

۴۵- در کدام گزینه، کلمه ی مناسب برای هریک از جاهای خالی جملات زیر آمده است؟

الف) آب، حیات است.

ب) مرد از پسر معذرت

۱) الف، مایع / ب، خاست ۲) الف، مایه ی / ب، خواست

۳) الف، مایع / ب، خواست ۴) الف، مایه ی / ب، خاست

گزینه درست: ۲

الف) آب، مایه ی حیات است.

ب) مرد از پسر معذرت خواست.

۴۶- با توجه به مفهوم جملات، در کدام گزینه املا ی کلمه ی مشخص شده نادرست است؟

۱) حیات حیوانات به خطر افتاده است. ۲) ما در صحبت هایمان نباید دیگران را خار کنیم.

۳) مساحت مستطیل عبارت است از طول ضرب در عرض. ۴) اثاث خانه را جمع کردیم.

گزینه درست: ۲

صورت صحیح گزینه ی ۲ نباید دیگران را خوار و کوچک کنیم. (خار: تیغ گل / خوار: بی ارزش)

۴۷- اگر کلمات زیر را در جاهای خالی قرار دهیم، کدام کلمه، جزء کلمات اضافی است؟

اساس - اثاث - عرض - ارز - خاستم - خواستم - خرد - خورد

الف) او فرزند سالی داشت.

ب) و بنیاد این کار، نادرست بود.

ج) از او تا از دشمنی بگذرد.

د) اتفاقات جنگ را به پادشاه کردیم.

(۱) خواستم (۲) اثاث (۳) عرض (۴) خرد

گزینه درست: ۲

بررسی موارد:

الف) او فرزند خردسالی داشت. / ب) اساس و بنیاد این کار، نادرست بود. ج) از او خواستم تا از دشمنی بگذرد.

د) اتفاقات جنگ را به پادشاه عرض کردیم.

بنابراین، کلمات اثاث، ارز، خاستم و خورد اضافی هستند.

۴۸- در کدام گزینه، کلمه ی ذکر شده در پرانتز با جای خالی هماهنگ است؟

(۱) هنگام چیدن گل، در دست باغبان فرو رفت. (خوار)

(۲) سیاست های دو کشور در زمینه ی جنگ بود. (اثاث)

(۳) او از زندگی خود بود. (رازی)

(۴) خدمت پیامبر آمد و به ایشان سلامی کرد. (عرض)

گزینه درست: ۴

بررسی گزینه های نادرست:

گزینه ی ۱ هنگام چیدن گل، خار در دست باغبان فرو رفت. (خار: تیغ گل / خوار: کوچک کردن) گزینه ی ۲ اساس

سیاست های دو کشور در زمینه ی جنگ بود. (اساس: پایه / اثاث: اسباب)

گزینه ی ۳ او از زندگی خود راضی بود. (رازی: اهل شهر ری، نام یکی از دانشمندان اهل شهر ری / راضی: خشنود)

۴۹- معنی کدام بیت نادرست است؟

(۱) روبه پرفریب و حیلست ساز / رفت پای درخت و کرد آواز: روباه حيله گر و مکار، زیر درخت رفت و شروع به حرف

زدنکرد.

(۲) به من آهسته مادر گفت فرزند/خدا را در دل خود جوی، یک چند: مادر آرام به من گفت: «فرزندم! تو باید خدا را

چندی در دل خود پیدا کنی

(۳) آهو از دشت گریخت / رمه برگشت به ده: آهو از دشت و صحرا فرار کرد و گله به روستا بازگشت.

۴) گر خوش آواز بودی و خوش خوان / نبدی بهتر از تو در مرغان: تو خوش آواز بودی و صدای خوبی داشتی، اما مرغان بهتر از تو هستند.

گزینه درست: ۴

معنای صحیح بیت گزینه ی ۴

اگر خوش آواز بودی و صدای خوبی هم داشتی، از تو بهتر در همه ی پرندگان نبود. (از همه بهتر بودی)

۵۰- تعداد غلط های املائی در کدام گزینه کمتر است؟

۱) التماس- انبوح- طفلکی- خاکستری ۲) غش نازک یخ- قرغی- اعتراض- صبحگاه

۳) غنچه- مشغول- خرتوم- بوطه ۴) منتظر- سراغ- آسود هگی- عقاب

گزینه درست: ۱

صورت صحیح کلمات نادرست:

گزینه ی ۱ انبوه (۱ غلط املائی)

گزینه ی ۲ قشر نازک یخ- قرقی- اعتراض (۳ غلط املائی)

گزینه ی ۳ خرطوم- بوطه (۲ غلط املائی)

گزینه ی ۴ منتظر- آسودگی (۲ غلط املائی)

۵۱- اگر در جاهای خالی از کلمات زیر استفاده کنیم، در کدام گزینه، کلمات ذکر شده همگی جزء کلمات استفاده

شده است؟

خواست- خواست- عرض- ارض- اساس- اثاث

الف) معلم از بچه ها تا در گروه های خود در مورد موضوع بحث کنند.

ب) مادرم امسال می خواهد بعضی از خانه را عوض کند.

ج) فرش را با متر اندازه می گیریم.

۱) خواست- اثاث ۲) عرض- اساس

۳) خواست- ارض ۴) خاست- عرض

گزینه درست: ۱

جای خالی الف با خواست، جای خالی ب با اثاث و جای خالی ج با عرض تکمیل می شود.

۵۲- معنی عبارت کدام گزینه نادرست است؟

۱) دمی از بندگان خود جدا نیست: حتی لحظه ای بندگان خود را رها نمی کند.

۲) عاقبت باز رسید / خبر از دشت به ده: سرانجام خبر دوباره از دشت به ده رسید.

۳) به دهان برگرفت و زود پرید: با دهانش آن را برداشت و زود پرید.

۴) روبهک جست و طعمه را بر بود: روباه پرید و طعمه را دزدید.

گزینه درست: ۲

معنی صحیح عبارت گزینه ی ۲ سرانجام خبر از دشت به ده رسید. توجه کنید باز رسید به معنی رسید است و یک فعل می باشد.

۵۳- در کدام گزینه، یک یا چند کلمه نادرست معنا شده است؟

۱) داوری: قضاوت کردن- تاب نیاوردند: تحمل نکردند

۲) جهان افروز: روشن کننده ی جهان- خودپسندی: غرور

۳) حیل ساز: مکار- پیمودن: طی کردن

۴) گلگون: آبی تیره- بر بود: دزدید

گزینه درست: ۴

گلگون: سرخ رنگ، به رنگ گل سرخ

۵۴- کدام گزینه تعداد نادرستی املائی بیش تر است؟

۱) آقبت- قصه خوردن- فرست- انبوه

۲) آسوده گی- طفلکی- اوقات تلخی- حدس زدم

۳) مزارع- برمی خیزیم- مهکم- اعتراض

۴) بی حوصله- تخم گزاری- ضعیف- خرطوم

گزینه درست: ۱

صورت صحیح کلمات نادرست:

گزینه ی ۱: عاقبت- غصه خوردن- فرصت

گزینه ی ۲ آسودگی

گزینه ی ۳: محکم- اعتراض

گزینه ی ۴ بی حوصله- تخم گذاری

۵۵- در کدام گزینه، غلط املایی وجود ندارد؟

۱) علی از برادرش، معذرت خواست.

۲) فاطمه لحظه ای از جای خود برخواست.

۳) خانه ی مادر بزرگم، حیات بزرگی دارد.

۴) خوار گل های بوستان، به دست دخترک فرو رفت.

گزینه درست: ۱

صورت صحیح سایر گزینه ها:

گزینه ی ۲ برخواست ← برخاست (بلند شد)

گزینه ی ۳: حیات ← حیاط (محوطه ی خانه که اطراف آن دیوار است.)

گزینه ی ۴ خوار ← خار (تیغ گل)

۵۶- با توجه به داستان راز نشانه ها، پسر چگونه فهمید که پای راست الاغ می لنگید و چشم چپ الاغ کور بود ؟

۱) الاغ را دیده بود که به سمت روستا حرکت می کرد.

۲) دیده بود که جای پای راست الاغ گودتر بود و علف های سمت چپ جاده خورده شده بود.

۳) دیده بود که جای پای چپ الاغ گودتر بود و علف های سمت راست جاده خورده شده بود.

۴) دیده بود که جای پای چپ الاغ گودتر بود و علف های سمت راست جاده دست نخورده مانده بود.

گزینه درست: ۳

پسر گفت: «سر را هم رد پای الاغی را دیدم که جای پای راستش کم تر از جای پای چپش گود افتاده بود. فهمیدم پای راست الاغی که از این جا گذشته، لنگ بوده است. علف های سمت راست جاده خورده شده بود؛ اما علف های طرف چپ دست نخورده مانده بود. از این جا فهمیدم که الاغ علف های سمت چپ را ندیده است. به همین دلیل حدس زدم چشم چپش کور بوده است.»

۵۷- کلمات کدام گزینه به ترتیب حروف الفبا مرتب شده اند؟

۱) دریغ- راهبایی- ضخیم- عمیق- فواره ۲) جها نافروز- سوغاتی- قورباغه- طوطی

۳) ثروتمند- گذاشته- خروش- لرزیدن ۴) غرید- طبیعت- نغمه خوان- مصمم

گزینه درست: ۱

صورت صحیح سایر گزینه ها:

گزینه ی ۲: جهان افروز- سوغاتی- طوطی- قورباغه

گزینه ی ۳ ثروتمند- خروش- گذاشته- لرزیدن

گزینه ی ۴ طبیعت- غرید- مصمم- نغمه خوان

۵۸- شاعر یا نویسند هی همه ی گزینه ها در روبه روی آن درست آمده است به جز گزینه ی

۱) شعر خدا (پروین اعتصامی)

۲) شعر خبر داغ (شکوه قاسم نیا)

۳) شعر روباه و زاغ (بازآفرینی حبیب یغمایی)

۴) داستان در جست و جو (کلر سمیه ژوبرت)

گزینه درست: ۱

شعر خدا سروده ی پروین دولت آبادی است.

۵۹- جمله ی زیر با کلمه های کدام گزینه کامل می شود؟

... مردم هنگام عبور از ... خیابان، از محلّ خط کشی شده، عبور می کنند.

(۱) قالب- ارض (۲) غالب- عرض (۳) قالب- عرض (۴) غالب- ارض

گزینه درست: ۲

- غالب به معنی اکثریت و بیش تر

- عرض به معنی پهنا

۶۰- کلمات کدام گزینه به ترتیب حروف الفبا مرتّب نشده اند؟

(۱) پسر - جاده - دانش آموزان - شکل - کلمه (۲) قهوه خانه - کیسه - گندم - گود - نشانی

(۳) آواز - پنیر - روباه - سیاه - قشنگ (۴) الاغ - چشم - رادیو - دنیا - علفزار

گزینه درست: ۴

بر اساس ترتیب حروف الفبا، «دنیا» باید پیش از رادیو بیاید.

۶۱- معنای چند تا از واژه های زیر، در برابر آن ها نادرست آمده است؟

حیلت ساز: مگّار / طعمه: خوراک / مرغان: پرندگان / خوش آواز: خوش نوا / قالب: پاره / حیات: زندگی / آسیاب:

دستگاهی برای آرد کردن گندم، جو و دانه های دیگر / شگفتی: حیرت

(۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

گزینه درست: ۱

معنای تمام واژه های سؤال، درست آمده است.

۶۲- کدام گزینه حاوی کلماتی است که به ترتیب مناسب جاهای خالی جملات زیر هستند؟

الف: آب مایه ی ... است.

ب: نباید دیگران را ... بشماریم.

پ: به گل های ... آب دادم.

ت: هنگام چیدن گل به دستش ... رفت.

۱) الف: حیات-ب: خار-پ: حیات-ت: خوار

۲) الف: حیات-ب: خوار-پ: حیات-ت: خار

۳) الف: حیات-ب: خار-پ: حیات-ت: خوار

۴) الف: حیات-ب: خوار-پ: حیات-ت: خار

گزینه درست: ۲

الف: حیات - ب: خوار - پ: حیات - ت: خار

۶۳- عبارت زیر، کلمه ی کشید با چند معنی مختلف به کار رفته است؟

هوشنگ خود را با ترازو کشید و سپس فریاد بلندی کشید. مادرش آمد و دست نوازش بر سر او کشید و گفت: برای موفقیت نباید فریاد کشید، باید رنج کشید. سپس دست او را کشید و سر سفره برد!

۱) پنج (۲) چهار (۳) شش (۴) سه

گزینه درست: ۱

در متن سؤال، شش بار کلمه ی «کشید» به کار رفته که معنای دو تای آن ها یک سان است و جمعاً در ۵ معنی مختلف از اینکلمه استفاده شده است:

خود را روی ترازو کشیدن / فریاد کشیدن / دست نوازش کشیدن / رنج کشیدن / دست او را کشیدن

۶۴- کلمه ی خار و خوار در کدام گزینه با توجه به معنی آن درست نوشته نشده است؟

۱) صاحب دلی نماند در این فصل نوبهار / الا (آگاه باشید) که عاشق گل و مجروح، خار اوست

۲) هر دم غم فراقش بر دل نهاد باری / هر لحظه دست هجرش در دل شکست خاری

۳) او پادشاه و بنده و نیک و بد آفرید / بدبخت و نیک بخت و گرامی و خوار کرد

۴) نوگلی پژمرده از گلبن به خاک افتاد و گفت / خار شد چون من هر آن کو همنشینش بود خار

گزینه درست: ۴

در مصراع دوم بیت گزینه ی ۴ اولین کلمه به صورت خوار صحیح است که به معنای کوچک و حقیر می باشد.

دشوار

۶۵- کدام بیت واژه ای دارد که مانند واژه های گرداگرد و سراسر از میانوند در آن ها استفاده شده است؟

۱) سینه مالامال درد است ای دریغا مرهمی / دل ز تنهایی به جان آمد خدا را همدمی

۲) چشم آسایش که دارد از سپهر تیز زد؟ / ساقیا جامی به من ده تا بیاسایم دمی

۳) در طریق عشق بازی امن و آسایش بلاست / ریش باد آن دل که با درد تو خواهد مرهمی

۴) آدمی در عالم خاکی نمی آید به دست / عالمی دیگر ببايد ساخت وز نو آدمی

گزینه درست: ۱

واژه ی مالامال به معنای پُر در بیت گزینه ی ۱ مانند واژه های گرداگرد و سراسر ساخته شده است.

۶۶- جاهای خالی جمله های زیر به ترتیب با کلمه های کدام گزینه کامل می شوند؟

الف) از میان گروه تاریخ، یکی ... و گفت. (برخواست- برخواست)

ب) حکیم گفت: «اگر فردا بیایی ... را برای تو خواهم گفت.» (راضی - رازی)

پ) برای آن که آرامش پیدا کنید دو ... را می آوریم تا معنای خواب شما را بگویند. (خواب گذار- خواب گزار)

۱) برخواست- راضی - خواب گزار ۲) برخواست- رازی - خواب گذار

۳) برخاست- راضی - خواب گذار ۴) برخاست- رازی - خواب گزار

گزینه درست: ۴

جمله های الف، ب و پ به ترتیب با کلمه های برخاست، رازی و خواب گزار کامل می شوند.

۶۷- از میان کلمات خرد، خورد- حیاط، حیات- خوار، خار به ترتیب کدام واژه ها در جاهای خالی عبارات زیر قرار می

گیرند؟

الف) قصاب گوشت ها را کرد.

ب)..... موجودات به آب بستگی دارد.

ج)..... گل در دستم فرو رفت.

۱) خرد- حیات- خار ۲) خورد- حیات- خار

۳) خورد- حیاط- خوار ۴) خرد- حیاط- خوار

گزینه ی درست: ۱

صورت کامل عبارت ها:

الف) قصاب گوشت ها را خرد کرد.

ب) حیات موجودات به آب بستگی دارد.

ج) خار گل در دستم فرو رفت.

۶۸- با توجه به متن، ترتیب جملات زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) الاغ مرا ندیدی؟

ب) در راه به قهوه خانه ای رسید.

ج) الاغ را به درختی بست.

۴) ب- ج- الف ۳) ج- ب- الف ۱) الف- ب- ج ۲) ب- الف- ج

گزینه درست: ۴

ترتیب صحیح جملات در گزینه ی ۴ آمده است.

۶۹- نوع هر یک از عبارت های زیر به ترتیب کدام است؟

الف) پرستوها بهار و تابستان را با آرامش به سر می برند، اما در آغاز پاییز دشواری هایی برای آن ها به وجود می آید.

ب) خورشید به تصویرهای نقاشی پاییز نگاه کرد، اما هر چه کرد، نتوانست چشم از آن ها بردارد.

۱) علمی- علمی ۲) علمی- ادبی

۳) ادبی- علمی ۴) ادبی- ادبی

گزینه درست: ۲

عبارت الف علمی است، چون در مورد موضوعی به خواننده اطلاعات می دهد؛ اما در عبارت ب، نویسنده ماجرای را روایتی کند و با استفاده از آرایه های ادبی، رنگ تازه ای به مطلب می دهد و جمله را ادبی می کند.

۷۰- کدام گزینه، یک متن ادبی محسوب می شود؟

(۱) یک شنونده ی خوب باید به گوینده نگاه کند.

(۲) جلگه ها در کنار دریاها به وجود می آیند.

(۳) گل به خاطر عشق به خاک نمی تواند خارج از آن زندگی کند.

(۴) دریاها از طریق آلودگی های کارخانه ها آلوده می شوند.

گزینه درست: ۳

در متن های ادبی، گاهی از جان بخشی به اشیاء استفاده می شود. صفت عشق مخصوص انسان است و وقتی آن را به گلنسبت می دهیم، نمونه ای از جان بخشی است.

۷۱- کدام گزینه، تعداد کلمات دارای غلط املایی با تعداد کلمات صحیح برابر است؟

(۱) بندگان _ صبحگاه _ قنچه _ قار قار کلاغ (۲) معرفت _ ذاغک _ شاهین و قرقی _ قرور

(۳) علف _ درخت سنوبر _ اعتراض کردن _ اوغات تلخی (۴) برّاق _ غشر و لایه _ ساهل _ حکیم

گزینه درست: ۲

بررسی گزینه ها:

گزینه ی ۱ قنچه ← غنچه (۱ غلط، ۳ صحیح)

گزینه ی ۲: ذاغک ← زاغک / قرور ← غرور (۲ غلط، ۲ صحیح)

گزینه ی ۳ سنوبر ← صنوبر / اعتراض کردن ← اوغات تلخی ← اوقات تلخی (۳ غلط، ۱ صحیح)

گزینه ی ۴ غشر و لایه ← قشر و لایه / ساهل ← ساحل / حکیم ← حکیم (۳ غلط، ۱ صحیح)

۷۲- با توجه به مفهوم جملات، املا ی کدام کلمه ی مشخص شده درست است؟

(۱) در ماه رمضان، خواندن قرآن صواب دارد.

۲) التماس کردن به دیگران، انسان را خار می کند.

۳) مساحت مستطیل برابر است با: طول $\times$ عرض

۴) پدرم هنگام اساس کشی، گلدان ها را در جعبه های جدا گذاشت.

گزینه درست: ۳

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱ در ماه رمضان، خواندن قرآن ثواب دارد. (صواب: کار شایسته و درست / ثواب: پاداش کار خوب)

گزینه ی ۲: التماس کردن به دیگران، انسان را خوار می کند. (خار: بوته ی خار / خوار: حقیر، پست)

گزینه ی ۴: پدرم هنگام اثاث کشی، گلدان ها را در جعبه های جدا گذاشت. (اساس: پایه / اثاث: وسایل)